

Syddjurs
KOMMUNE

Miljøgodkendelse af Husdyrproduktionen

November 2013

Vedøvej 4-8, 8560 Kolind

○○○○

Miljøgodkendelse af Husdyrproduktion

i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (LBK nr. 1486 af 04/12/2009) med senere ændringer.

	Godkendelse af svineproduktion samt amme-kvægsbesætning, Vedøvej 4-8, 8560 Kolind
Virksomhedens navn:	-
Adresse:	Vedøvej 4-8, 8560 Kolind
CVR nr.:	17693581
CHR nr.:	13461
Matrikel nr.:	1a vedø hgd., Koed mfl.
Virksomhedens ejer:	Niels Arve Pedersen Vedøvej 7, 8560 Kolind
Ansøger:	Niels Arve Pedersen
Konsulent:	Nina Gamby Gråkjær Miljøcenter
Tilsynsmyndighed:	Syddjurs Kommune Natur og Miljø

01.11.2013

Journal nr.
09/38878

Kontaktperson
Mille Rasch

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

Telefon 87 53 54 10
Telefax 87 53 59 95

Natur.miljoe@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

Syddjurs Kommune
Natur og Miljø

Klagefrist udløber
den 03.12.2013

Søgsmålsfristen udløber
den 05.05.2014

Morten Hundahl
Afdelingschef

Mille Rasch
Biolog

Indholdsfortegnelse

1. Resume	1
2. Godkendelse	3
3. Vilkår.....	5
3.1 Generelt	5
3.1.1 Drift og indretning	5
3.2 Årsproduktion	5
3.3 Anlæg.....	5
3.3.1 Hensyn til omgivelserne.....	5
3.3.2 Ammoniak	6
3.3.3 Teknologi.....	6
3.3.4 Ventilation.....	7
3.3.5 Foder.....	7
3.3.6 Skadedyr	7
3.3.7 Oplag af olie og affald	7
3.3.7 Spildevand.....	8
3.4 Udbringningsarealer	9
3.4.1 Arealanvendelse.....	9
3.5 Bedst tilgængelige teknik.....	9
3.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	10
3.7 Ophør af virksomheden	10
4. Vurdering.....	11
4.1 Generelt	11
4.1.1 Drift og indretning	11
4.2 Årsproduktion	12
4.3 Anlæg.....	13
4.3.1 Gødningsopbevaring	13
4.3.2 Transport.....	14
4.3.3 Gødningshåndtering	14
4.3.4 Spildevand og overfladevand.....	14
4.3.5 Uheld og risici	15
4.3.6 Støj.....	15
4.3.7 Skadedyr	15
4.3.8 Støv.....	16
4.3.9 Lys.....	16
4.3.10 Lugt.....	16
4.3.11 Oplag af olie, affald og kemikalier	18
4.3.12 Vurdering af ammoniakdeposition til terrestrisk natur.....	18
4.4 Udbringningsarealer	28
4.4.1 Arealanvendelse.....	28
4.4.2 Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevand	33

4.4.3 Nitratudvaskning til grundvand.....	36
4.5 Bedst tilgængelige teknik.....	37
4.6 Landskabsinteresser	48
4.7 Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	49
4.8 Ophør af virksomheden	49
4.9 Alternative løsninger.....	49
4.10 Udtalelse fra andre myndigheder.....	50
4.11 Syddjurs kommunes samlede vurdering	50
5. Offentliggørelse	50
5.1 Klagevejledning	50
6. Lovgrundlag.....	53

Bilagsliste:

Bilag 1:	Sagens parter og høringsberettigede
Bilag 2a, 2b:	Situationsplan og beliggenhed
Bilag 3a, 3b, 3c:	Bruttoarealer
Bilag 4:	Udbringningsarealer
Bilag 5:	Primære transportveje Syddjurs kommune
Bilag 6a, 6b:	§ 3 natur ved arealer og naturmålepunkter § 3
Bilag 7:	Natura 2000 ved arealer
Bilag 8a, 8b, 8c:	Landskabelige forhold
Bilag 9	Spredningskorridorer
Bilag 10:	Vandløb langs arealerne
Bilag 11	Terrænhældninger
Bilag 12:	Drikkevandsinteresser og NFIO
Bilag 13a, 13b:	BAT beregning
Bilag 14:	Foderkorrektioner
Bilag 15a, 15b:	Udtalelse fra Norddjurs kommune
Bilag 16:	Udpegningsgrundlag for Natura 2000 områder

1 Resumé

Der er søgt om miljøgodkendelse efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (LBK nr. 1486 af 04/12/2009) med senere ændringer, herefter kaldet husdyrgodkendelsesloven. Det ansøgte omfatter udvidelse af husdyrholdet tilhørende Vedøvej 4-8, 8560 Kølind.

Ansøger ønsker at udvide det nuværende dyrehold fra 1.178 slagtesvin (30-102 kg), 130 årssøer, 1.500 smågrise (7,3-32 kg), 11 ammekøer (> 600 kg), 3 småkalve (0-6 mdr.) 11 kvier (6-28 mdr.) samt ungtyre (40-500 kg) i alt 82,86 DE til et dyrehold bestående af 18.500 slagtesvin (32-107 kg) samt 11 ammekøer (over 600 kg, årsdyr), 6 småkalve (opdræt og stude 0-6 mdr., årsdyr), 11 kvieopdræt (12-28 mdr.), 5 ungtyre (40-500 kg), alle tung race i alt **530,16 DE**, beregnet efter den pt. gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

Da størrelsen af det ansøgte husdyrhold overstiger 250 DE i slagtesvin og kvæg er dyreholdet forpligtet af reglerne om godkendelse efter § 12 i Husdyrgodkendelsesloven.

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet skal der etableres en ny slagtesvinestald nord for det eksisterende byggeri. I forbindelse hermed skal der opføres to nye siloer samt to nye gyllebeholdere. Såvel gyllebeholdere som siloer opføres ved den nye stald.

Der vil blive etableret biologisk luftrensning fra Skov i den nye slagtesvinestald. Effekten af luftrenseren er 32 % og driftstimerne er 8760 timer/år.

Ammekøerne er udegående hele året på såvel udbringningsarealer som ekstensive arealer.

Til virksomheden hører et udbringningsareal på 328,37 ha ejet og forpagtet areal, og derudover er der 48,57 ha afgræsningsarealer og arealer uden for omdrift.

Da der, ud over i Syddjurs Kommune, også ligger udbringningsarealer i Norddjurs Kommune er der jf. § 21 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009, - herefter kaldet godkendelsesbekendtgørelsen, indhentet udtalelse herfra. Norddjurs Kommunes vurdering og tilhørende vilkår er indarbejdet i miljøgodkendelsen og fremgår af bilag 15.

Ud over udbringning på ejede og forpagtede arealer afsættes der 360,1 DE til aftalearealer i den ansøgte drift.

Fosforkrav og kvælstofkrav er opfyldt i henhold til husdyrgodkendelsesloven samt godkendelsesbekendtgørelsen og i henhold til de øvrige krav fastsat i denne miljøgodkendelse.

Virksomheden er beliggende i det åbne land ca. 1,9 km nord-nordøst for Kolind, 1,9 km sydvest for Sivested og 800 m sydøst for Sundby. Ejendommen er registreret som en ejendom med landbrugspligt.

Der er i godkendelsen sat vilkår, der skal sikre, at det tilladte ikke medfører en væsentlig negativ virkning på miljøet.

2 Godkendelse

Afgørelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune godkendelse til svineproduktionen samt ammekvæg på virksomheden Vedøvej 4-8, 8560 Kolind og godkendelse af samtlige arealer tilhørende Vedøvej 4-8, 8560 Kolind. Godkendelsen meddeles i henhold til § 12 i husdyrgodkendelsesloven.

Miljøgodkendelsen er samtidig en accept efter § 35 og § 36 i Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv., nr. 1695 af 19/12/2006, med senere ændringer (herefter kaldet husdyrgødningsbekendtgørelsen) om ændring og udvidelse af anlægget og dyreholdet for eksisterende anlæg.

Omfang

Ved et "husdyrbrug" forstås ifølge husdyrgodkendelsesloven "en ejendom, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer."

Ved begrebet "anlæg" forstås ifølge husdyrgodkendelseslovens § 3 "dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, samt husdyrbrugets gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg."

Tidligere meddelte lokaliseringsgodkendelser, miljøgodkendelser eller VVM-afgørelser efter hhv. daværende gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, miljøbeskyttelseslov og planlovens samlebekendtgørelse bortfalder ved meddelelse af denne godkendelse.

Miljøgodkendelsen omfatter ikke andre nødvendige tilladelser end de anførte, og er ikke en tilkendegivelse af, at andre love er overholdt, for eksempel byggeloven, dyreværnsloven eller landbrugsloven. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Udnyttelsesfrist

Udnyttelsesfristen for miljøgodkendelsen er 2 år. Der gives en 2 årig udnyttelsesfrist på miljøgodkendelsen det vil sige senest d. 05.11.2015. Vilklårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug.

Hvis dele af miljøgodkendelsen ikke er udnyttet ved udløbet af udnyttelsesfristen, bortfalder den ikke-udnyttede del af miljøgodkendelsen. Med udnyttet menes, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Ansøger skal underrette Syddjurs Kommune, når dyreholdets maksimale størrelse nås første gang. Hvis dette ikke nås inden for udnyttelsesfristen, skal ansøger oplyse størrelsen af dyreholdet ved udløbet af udnyttelsesfristen.

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt projektet ikke er påbegyndt og der er lagt en plan jf. ovenstående inden udnyttelsesfristen udløber.

Kontinuitetsbrud

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, medmindre andet fremgår af miljøgodkendelsen.

Det er ikke hensigten, at fravigelser der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

Revurdering og retsbeskyttelse

Godkendelsen skal, jf. § 17 i godkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2021/2022.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen, det vil sige indtil den 05.11.2021. Syddjurs Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2 under følgende forudsætninger:

- hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,

- hvis der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

3 Vilkår

3.1 Generelt

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på virksomheden tilhørende Vedøvej 4-8, 8560 Kolind. Til virksomheden er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 28354 , og virksomheden er desuden knyttet til CVR nr. 17693581.

3.1.1 Drift og indretning

2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 51444 af 15.07.2013, senest opdateret til version 3 genereret den 16.07.2013, og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, der ikke behersker dansk, skal relevante vilkår oversættes til et sprog, de udenlandske medarbejdere forstår.
4. Der skal til stadighed være gode hygiejniske forhold og orden på virksomheden.

3.2 Årsproduktion

5. Virksomheden tillades drevet med et dyrehold på 18.500 slagtesvin (32-107 kg) samt 11 ammekøer (over 600 kg, årsdyr), 6 småkalve (opdræt og stude 0-6 mdr., årsdyr), 11 kvieopdræt (12-28 mdr.), 5 ungtyre (40-500 kg), alle tung race i alt 530,16 DE efter den pt. gældende Husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bek. nr. 1695 af 19/12/2006), med senere ændringer. Inden for dette produktionsniveau tillades almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende. Gennemsnittet må dog over en 3 årig periode ikke overstige 530,16 DE, beregnet efter den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

3.3 Anlæg

3.3.1 Hensyn til omgivelserne

6. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra lugt, lys, støv, fluer, støj, transport eller lignende.
7. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere gener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for

nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.

8. Virksomhedens bidrag til det eksterne støjniveau målt i skel til nabobeboelse udenfor virksomhedens område i det åbne land må ikke overskride grænseværdierne, som er anført i nedenstående tabel.

	Tidsrum		Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

3.3.2 Ammoniak

9. Den samlede årlige ammoniakemission fra husdyrbrugets anlæg ikke overstige 4.954,82 kg kvælstof beregnet i IT-ansøgningssystemet.

3.3.3 Teknologi

10. Der skal etableres biologisk luftrensning på den nye stald. Luftrensningsanlægget skal have en reduktionseffekt på 32 % i forhold til ammoniakfordampningen. Anlægget skal køre 8760 timer årligt. Anlægget skal være forsynet med trykmåler, vandmåler, ledningsevnesensor samt alarm.

Vandforbrug, mængde af lænseprodukt og anlæggets driftstid skal dokumenteres og opbevares i husdyrbrugets logbog/driftsjournal i mindst 5 år.

Ledningsevnesensoren skal være placeret i karret under filter to. Ledningsevnen (konduktiviteten) skal være stabil omkring 3 millisiemens/cm. Dette skal kunne dokumenteres og dokumentationen opbevares i husdyrbrugets logbog/driftsjournal i mindst 5 år.

Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige 45 pascal (Pa).

Luftrensningsanlægget skal drives og vedligeholdes efter producentens vejledning. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget.

Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver 6. måned.

Kalibrering af ledningsevnesensoren skal foretages mindst en gang årligt. Kalibreringen skal føres ind i en driftsjournal.

3.3.4 Ventilation

11. Ventilationsafkast og staldventilatorer skal rengøres og justeres jævnligt og som minimum i forbindelse med tømning af staldafsnit.

3.3.5 Foder

12. Den totale mængde P af dyr for slagtesvin beregnet som P af dyr pr. slagtesvin x antallet af slagtesvin skal være mindre end 10.559 kg P, jf. bilag 14. Samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe på hele ejendommen skal leve op til ovennævnte fosforkrav.
13. Der skal anvendes fytase i samtlige foderblandinger til slagtesvinene.
14. Der skal føres logbog eller produktionsprotokol, hvoraf følgende skal fremgå: Antal producerede dyr, gennemsnitlige vægtintervaller (ind, og afgangsvægt, foderforbrug per kg tilvækst samt det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne. Logbogen/produktionsprotokollen samt foderindlægssedler skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og kunne forevises på forlangende.
15. Der skal udarbejdes en blandeforeskrift for foder, mindst hver 3. måned såfremt der anvendes hjemmeblandet foder

3.3.6 Skadedyr

16. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Opbevaring af foder skal også ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

3.3.7 Oplag af olie og affald

17. Tankning af olie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

18. Affald, der ikke genanvendes, skal opbevares, bortskaffes og anmeldes i henhold til Bekendtgørelse om affald nr. 224 af 07/03/2011, og det til enhver tid gældende regulativ for Syddjurs Kommune.

3.3.8 Spildevand

19. Al tagvand fra den ny stald skal ledes til faskine.

3.4 Udbringningsarealer

20. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der er angivet i ansøgningen med skema nummer 51444 af 15.07.2013 version 2 genereret den 16.07.2014 (328,37 ha ejet/forpagtet areal), jf. bilag 3 (bruttoarealkort) og 4 (udbringningsarealer).

3.4.1 Arealanvendelse

21. Der må maksimalt tilføres 42.502,56 kg N og 10.536,06 kg P på bedriftens arealer - i ansøgningen svarende til 1,4 DE/ha.
22. Der skal anvendes et S6 sædskifte med minimum 10 % frøgræs. Der kan alternativt vælges et sædskifte med samme eller lavere udvaskning. Derudover skal der etableres de til enhver tid lovpligtige efterafgrøder.
23. Det skal kunne dokumenteres, at husdyrgødning svarende til 360,1 DE afsættes til aftalearealer der er godkendt af kommunen til denne modtagelse. Gødningen indeholder 33.241 kgN og 7.394 kg.
24. Mark 15 og 16 beliggende i Norddjurs Kommune må anvendes til udbringning af husdyrgødning. Der skal etableres et loddent markskel, der hvor mark 15 og 16 støder op til ejedommens øvrige arealer i Norddjurs Kommune (mark 16 og 17). Det lodne markskel skal have en bredde på mindst 1 m, men kan som alternativ også etableres som en insektvold. Mark 16 og 17 må på grund af grundvandsbeskyttelse ikke modtage husdyrgødning.
25. Der må ikke tilføres virksomhedens arealer anden organisk gødning som f.eks. slam eller affald.
26. Ammekvægene skal være udegående udenfor udbringningsarealerne 12 måneder om året.

3.5 Bedst tilgængelige teknik

27. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden undersøge muligheden for og bestræbe sig på, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
28. Den ny slagtesvinestald skal etableres med delvist spaltegulv med 50-75 % fast gulv.
29. Der skal udarbejdes en beredskabsplan for virksomheden. Beredskabsplanen skal være udarbejdet og tilgængelig, når godkendelsen tages i brug. Ansatte i landbruget skal være bekendt med Indholdet af planen.
30. Elforbruget skal registreres en gang årligt og indføres i bedriftens driftsjournal/logbog.

3.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

31. Der skal føres driftsjournal for virksomheden. Denne driftsjournal skal indeholde oplysninger fra som minimum de seneste 5 år og skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Driftsjournalen skal som minimum indeholde:
- Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) mv. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
 - I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, eller lign. for hele den animalske produktion på Vedøvej 4-8, dækkende de sidste 3 års produktion, være til rådighed for tilsynsmyndigheden.
 - Der skal foreligge mark- og gødningsplaner, der til enhver tid skal kunne fremlægges som dokumentation for, at husdyrgødning udbringes miljømæssigt forsvarligt.
 - Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
 - Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø, tidspunkt mm. for eventuelle hændelser, der har betydning for det ydre miljø, skal fremgå af driftsjournalen.
 - Serviceaftaler med producenten af det biologiske luftrensningsanlæg
 - I forbindelse med luftrensningsanlægget skal der registreres og opbevares månedligt målinger af vandforbrug og tryktab, driftstiden af luftrensningsanlægget, tidspunkt for rengøring og skiftning af filtre samt registrering af evt. driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

3.7 Ophør af virksomheden

32. Ved ophør af driften skal virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og for at bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. Der skal som minimum udføres følgende:
- Al dybstrøelse fra læskuret/foderbordet skal køres ud og pløjes ned.
 - Alle olietanke skal tømmes.
 - Olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til "Bekendtgørelse om affald nr. 224 af 07/03/2011", og det til enhver tid gældende regulativ for Syddjurs Kommune.

4 Vurdering

Den miljøtekniske vurdering er foretaget på baggrund af virksomhedens fremsendte materiale.

4.1 Generelt

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Syddjurs Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold vurderer kommunen, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Syddjurs Kommunes opfattelse, at:

- Udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- Driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion mv.)
- Virksomheden drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).
- Der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller er fredet, udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder, eller udpeget som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

4.1.1 Drift og indretning

Det forudsættes at bedriften indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgår af bilag 2, arealoversigt over udbringningsarealer fremgår af bilag 4 og bruttoarealer fremgår af bilag 3.

Der er tale om en eksisterende blandet svine og ammekvægsbesætning, hvoraf slagtesvinereproduktionen ønskes udvidet og so- og smågrisebesætningerne ønskes ophørt.

Ansøgningen omfatter etablering af en ny slagtesvinestald samt gødningsopbevaringsanlæg, vaskeplads, foderlade og siloer. Der etableres biologisk luftrensning i den nye stald, som indrettes med delvist spaltegulv. De nye bygninger overholder alle generelle afstands-krav. De nye bygninger etableres således at de landskabsmæssige hensyn varetages.

Kvæget er udegående hele året uden for udbringningsarelet, men har i perioder adgang til løsdriftstald med vand.

4.2 Årsproduktion

De angivne dyreenheder (DE) er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende husdyrgødningsbekendtgørelses definitioner.

Årsproduktionen er sammensat som nedenstående:

Dyrehold	Vægt/aldersgrænse	Antal dyr	Stipladser
Slagtesvin (ekst. Stald)	32-107 kg	1.178	295
Slagtesvin (ekst. Stald)	32-107 kg	1.162	291
Slagtesvin (ny stald)	32-107 kg	16.160	4040
Ammekøer (udegående)	4-600 kg	11	-
Småkalve (udegående)	0-6 måneder	6	-
Kvier/stude (udegående)	6-16 måneder	4	-
Kvier/stude (udegående)	6-28 måneder	6	-
Tyrekalve/ungtyre (udegående)	40-500 kg	5	-

Det er størrelsen og sammensætningen af et husdyrhold der er afgørende for produktionsens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at den angivne årsproduktion og sammensætning af dyrehold overholdes.

Slagtesvinene indsættes i stalden ved en vægt på ca. 32 kg og har en afgangsvægt på 107 kg (hvilket er normtal for ind- og afgangsvægt for slagtesvin). Produktionsformen er hold-drift. Ansøger har oplyst, at ind- og udgangsvægten kan svinge op til 15 % indenfor de tilladte dyreenheder. Det er ikke tilladt at ændre ind- og afgangsvægten til en mindre eller større vægt end den i ansøgningen angivne vægt. En 15 % stigning i afgangsvægten vil medføre en produktion af tungsvin, hvilket der skal en særskilt godkendelse til. Såfremt det ønskes at producere tungere grise er det muligt at søge herom enten i form af en ændret afgangsvægt eller evt. en fleksibel løsning.

Ammekvægsbesætningen består af 11 ammekøer 4-600 kg med fuldt opdræt. Heraf opføres tyrekalvene selv og kvierne indgår løbende i ammekvægsbesætningen. Kvierne har en afgangsvægt på 28 måneder og tyrene har en slagtesvægt på 500 kg. Alt kvæg er udegående hele året uden for udbringningsarealet. De har adgang til åben stald for at kunne drikke vand. Evt. halm eller mindre mængder dybstrøelse herfra, skal køres direkte ud og pløjes ned.

Såfremt dyrene skal fast på stald med dybstrøelse i længere perioder, skal der fremsendes en anmeldelse heraf inden.

Kontinuitetsbrud

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende

aftale om levering af dyr, aftale med håndværkere, eller er påbegyndt en opformering af egne dyr svarende til det ansøgte dyrehold, og at dyreholdets udvidelse færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden 1 år efter fristens udløb. Hvis projektet ikke igangsættes indenfor 2 år efter meddelelse om godkendelse, er det en naturlig følge at godkendelsen bortfalder. Hvis projektet derimod iværksættes (et dyrehold på mere end 82,86 DE) betragtes projektet som iværksat, og vilkårene træder i kraft.

4.3 Anlæg

Der er i dag et eksisterende staldanlæg på ejendommen inkluderende sostald, smågrise-stald, slagtesvinestald samt dyrbrøstelsesstald til ammekvægene. Med udvidelsen bliver det etableret en ny slagtesvinestald med delvist fast gulv på ca. 4.000 m², og med en højde på ca. 7 m. Derudover bliver der etableret 3 siloer af ca. 13,5 meters højde samt en foderlade og to gyllebeholdere på 4.000 m³. Mellem de to beholdere etableres en vaskeplads med afløb til gyllebeholderen. Den nye stald samt foderopbevaringsanlæg og gødningsopbevaringsanlæg etableres øst-nordøst for det eksisterende staldanlæg.

Det ny staldanlæg etableres med delvist fast gulv med 50-75 % fast gulv og med combidiffus undertrykventilation. Ventilationsanlæggene er fuldautomatiske og reguleres vha. temperaturfølere. Der vælges et ventilationsanlæg med tidssvarende lavt energiforbrug og som kun kører med minimumsventilation. Der er ikke hætte på afkast hvilket medfører at luften skydes højere op og dermed blandes bedre med luften.

Det valgte staldsystem er ud over at være bedste staldsystem med lavest ammoniaktab, også BAT. Det er ligeledes kommunens vurdering at det valgte staldsystem er det bedste staldsystem.

I de eksisterende stalde er der hhv. delvist fast gulv med 25-50 % fast gulv samt drænet gulv og spalter. Ifølge BREF er delvist spaltegulv til slagtesvin BAT og er ligeledes at betragte som bedste staldsystem, dog med en lavere andel af fast gulv end ovenstående og dermed et lidt højere ammoniaktab.

I dette tilfælde må drænet gulv også betragtes som BAT, da delvist spaltegulv (som ifølge BREF³ er BAT for slagtesvin) kræver en opstøbning af gyllekummen og udgifterne derved bliver for store og der derfor ikke længere er proportionalitet heri - idet udgiften overstiger niveauet på 40 kr. pr. kg N og 8 kr. pr. slagtesvin.

4.3.1 Gødningsopbevaring

Gødningen opbevares som flydende husdyrgødning i de tre gyllebeholdere. Beholderne etableres med naturligt flydelag. Dyrbrøstelsen fra læskuret/foderbordet køres direkte ud og pløjes ned. Der er mere end 12 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

4.3.2 Transport

Udvidelsen af produktionen på virksomheden vil medføre at antallet af transporter stiger, og det totale antal transporter forventes at ligge på et niveau omkring 695 årligt mod 260 i nudrift. Transporten af husdyrgødning, som vil ske i lastbiler, udgør hovedparten – ca. 363. Der vil være transport af husdyrgødning gennem mindre bysamfund i vækstsæsonen, hvor transporten primært sker til udbringningsarealerne ved Rønde jf. transportvej, bilag 5. Der kan dog forekomme transport af andre ruter end de i bilaget angivne ruter. Der vil ikke ske transport af husdyrgødning gennem bymæssig bebyggelse. Der sker ikke transport af husdyrgødning fra produktionen på Vedøvej 4-8 til de udbringningsarealer, der ligger udenfor Syddjurs Kommune.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Ud fra ovennævnte beskrivelse af transporter og transportveje, og henstilling om, at transport fortrinsvis skal ske indenfor normal arbejdstid, er det vurderet, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med transport i forbindelse med den ansøgte produktion.

4.3.3 Gødningshåndtering

Håndtering af gødning fra Vedøvej 4-8 omfatter næsten udelukkende flydende husdyrgødning. Håndteringen af denne gylle skal foregå jf. gældende regler for gyllehåndtering.

Såfremt der forefindes dybstrøelse i forbindelse med ammekvægsbesætningen, udbringes denne direkte fra stalden og nedpløjes på udbringningsarealer. Der er således ikke opbevaring af kompost i markstak, og der stilles ikke yderligere vilkår, udover direkte udbringning, i forbindelse med gødningshåndtering.

4.3.4 Spildevand og overfladevand

Spildevand fra vask af staldende samt ventilationsanlæg mv. ledes til fortank og videre til gyllebeholder. Tagvand ledes til faskiner rundt om ejendommen.

Vand fra vaskepladsen ledes ligeledes direkte til de nyetablerede gyllebeholdere. Det er primært afvaskning af jord og gylle der sker fra vaskepladserne. Olieskift finder ikke sted på ejendommen. Påfyldning af sprøjter samt vask af sprøjter sker primært i marken.

Sanitært spildevand fra toilet for medarbejder afledes til trixtank med nedsivning. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer følger terrænets hældning og løber videre ud i nærliggende vandløb.

Der vil være ca. 2.800 m³/år spildevand fra produktionen fra de nye anlæg samt 455 m³/år fra det eksisterende anlæg hvilket samlet set er en forøgelse af spildevandsproduktionen i forhold til nudriften.

Vand til drikkevand og vaskevand kommer fra egen boring.

4.3.5 Uheld og risici

I forbindelse med udstedelse af godkendelse af husdyrbrug, laves en vurdering af mulighed for uheld eller risici for driftsforstyrrelser i forbindelse med driften af husdyrbruget.

4.3.6 Støj

Ejendommens støjkloder er hovedsageligt kompressor, højtryksrensere, ventilationsanlæg, brug af traktor, læsning af dyr og transportere til/fra ejendommen. Ventilationsanlæg er stationære og kører altid. Alle andre støjkloder er periodiske.

Alle stationære støjkloder er placeret inde i bygningerne, hvilket betyder at der ikke er anlæg, der forårsager støjgener i naboskel. Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde der går udover dagtimerne. Transporter til og fra ejendommen foregår primært mellem 6-17. Afhentning af dyr samt kørsel i forbindelse med høst kan foregå hele døgnet. Der er ingen blæsning eller sugning af korn. Foderladen er isoleret og lukket, således at der ikke kommer støj herfra. Såfremt blandeanlægget bruges vil dette ikke øge støj til omgivelserne. Der er ingen naboer, der på grund af afstanden hertil fra staldanlægget vil kunne blive generet af støj fra ejendommen.

Da det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-17, dog med undtagelse af den periodevise markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret, er det vurderet, at driften ikke giver anledning til støjpåvirkningen af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

4.3.7 Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som straks skal afhjælpes. Der holdes rent og ryddeligt i og omkring foderladen for at mindske tiltrækning af skadedyr. Pladsen omkring gyllebeholdere holdes ligeledes ren for at mindske fluegener. På virksomheden sker bekæmpelse af rotter og mosegrise efter retningslinjer ifølge Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet, Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr. Derudover følges de forebyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. Fluer bekæmpes biologisk med rovfluer i gyllekummerne.

Bemærk at retningslinjerne fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet, Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Skadedyrlaboratoriet opdateres 1 gang årligt.

4.3.8 Støv

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener ved aflæsning, hvilket dog er af begrænset karakter, da det foregår i et lukket system. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da foderet i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen. Desuden vil den støv, der kommer dels fra staldanlægget og dels fra håndtering af foder hurtigt blive opblandet i luften.

Port til foderlade vil normalt være lukket, hvorved støv til omgivelserne minimeres. Såfremt blandedanlægget anvendes vil dette ikke øge støv til omgivelserne væsentligt. Da der sker en stigning i antallet af transportere, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener, men forøgelse i støvgener vil ikke genere lokalområdet.

4.3.9 Lys

Staldene er etableret med mange staldvinduer, så der er en del dagslys. Arbejdslys skal manuelt aktiveres og er som regel tændt 1½-2 timer 4 gange dagligt ved fodring. Udendørs etableres der lys ved foderlade, personaleindgang samt ved udleveringen. Lyset vil ikke være generende for naboer eller trafikanter og vil være styret af sensorer. I bilag 2 ses oversigt over udendørs belysning.

4.3.10 Lugt

Lugt - ansøgers redegørelse

Staldanlægget er beliggende ca 760 m sydøst for Sundby, der er nærmeste samlet bebyggelse og ca. 1,7 km nord for Kolind, der er nærmeste byzone. Den nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt er omkring 550 meter fra staldanlægget.

Der er ikke anvendt særlige teknologier til begrænsning af lugt. Dog er det dokumenteret at biologisk luftrensning kan reducere lugtemissionen fra staldanlægget. I det elektroniske ansøgningsystem er afstand fra lugtcentrum til henholdsvis eksisterende eller fremtidig byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkeltbolig opmålt. For alle tre kategorier, er genekriteriet for lugt overholdt (se tabel 3).

Tabel 3:

	Min. afstand fra anlæg (m)	Ukorrigeret geneafstand (m)	1,2 geneafstand*
Byzone/sommerhusområde	1930	896,99	1.076,39
Samlet bebyggelse	808	694,04	832,85
Enkelt bolig	551	354,17	425,00

* Anlæg som er placeret længere væk end 120% af geneafstanden skal ikke indgå i lugtgeneberegningen.

Lugt - kommunens bemærkninger og vurdering

Lugt fra staldanlæg

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger et bestemt beskyttelsesniveau for lugt fra staldanlæg. Vurdering af om den ansøgte produktion lever op til lovens krav med hensyn til lugtgener, baseres på beregninger af lugtgeneafstande i det elektroniske ansøgningssystem. Lugtgeneafstanden er et udtryk for, hvor langt væk fra produktionen, der vil opleves uacceptable lugtgener. Lugtemissionen beregnes ikke som et gennemsnit i løbet af året, men på baggrund af perioder med spidsbelastning. Der anvendes derfor oplysninger om den maksimale belægning, som for mange dyretyper er angivet i 1000 kg dyr på stald.

Beregningerne for den ansøgte produktion (tabel 3) viser, at der i byzone længere væk end 896,99 meter fra staldanlægget ikke vil være væsentlige lugtgener fra stalden. I samlet bebyggelse længere væk end 694,04 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener, og i enkelt bolig længere væk end 354,17 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener. I alle tre tilfælde, er den mindste afstand fra anlægget større end geneafstanden, og husdyrgodkendelsesloven krav til geneafstand med hensyn til lugt fra stald er således overholdt.

For at begrænse lugtindholdet i den bortventilerede luft fra stald stilles der vilkår om at sikre en god staldhygiejne, og for at sikre omkringboende mod væsentlige lugtgener, er der stillet vilkår om dokumentation for overholdelse af lugtgenekriterier ved kommunens forlangende, og om afhjælpende foranstaltninger, hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener.

Lugt ved håndtering og udbringning af gylle

Udover selve staldanlægget, kan håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udslusning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til gyllevogn, også give anledning til lugt. Gylletankene er placeret i tilknytning til staldanlægget, og med den lovpligtige overdækning af gyllebeholderen i form af tæt flydelag vil lugtgener fra opbevaring af gylle være begrænset.

I forbindelse med omrøring og udbringning af gylle vil der opstå lugtgener af kortere varighed. Gyllebeholderne er placeret relativt isoleret og langt fra nabobeboelser. Omrøring af gylle vil derfor næppe påvirkemange i lokalområdet. Udbringning finder sted både på area-

ler der er rimeligt isoleretde og på arealer beliggende tæt på beboelse. Udbringning vil primært finde sted i hverdage inden for dagstimerne, hvorfor udbringning af gylle ikke forventes at påvirke omgivelserne i væsentlig grad.

Det vurderes ud fra ovennævnte beregninger, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse, og med de stillede vilkår vurderer Syddjurs Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende til produktionen.

4.3.11 Oplag af olie, affald og eventuelle kemikalier

Olie

For at undgå forurening pga. spild eller uheld skal overjordiske oplag af olier opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm., er der stillet vilkår om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Ifølge ansøgers oplysninger opbevares olie efter forskrifterne.

Der henvises i øvrigt til Olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010), idet der gøres opmærksom på sløjfningsbestemmelserne i kapitel 9 af eksisterende tanke under 6000 l (hyppigst forekomne tanke på landbrugsejendomme).

Affald

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen opbevare og bortskaffe affald i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Der opbevares ikke farligt affald på virksomheden.

Der vurderes på baggrund af oplysningerne, der er givet af ansøger, at det er sikret at affaldet fra virksomheden bortskaffes på en korrekt måde.

Der gøres opmærksom på at animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter gældende regler i "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr¹". Det skal opbevares på en måde der medfører, at der ikke opstår uhygiejniske forhold og unødige gener.

Sprøjtemidler og medicin

Medicin og sprøjtemidler opbevares efter gældende regler i aflåste rum

4.3.12 Vurdering af ammoniakdeposition til terrestrisk natur og vandhuller samt vurdering af beskyttede arter

¹ Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007

Naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 sikrer en række naturarealer mod tilstandsændringer. Disse § 3 naturarealer er: Søer større end 100 m², vandløb (beskyttede), heder, moser, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev – når sådanne naturtyper enkeltvis eller tilsammen er større end 2.500 m² i sammenhængende areal. Moser under 2.500 m² er også beskyttede, når de ligger i forbindelse med beskyttede søer eller vandløb. Naturbeskyttelsesloven fastlægger endvidere en række arealrestriktioner, der har til formål at beskytte kliffredede arealer, kystområder, søer og åer, skove fortidsminder, kirker og fredede områder. Derudover indeholder naturbeskyttelsesloven bestemmelser om beskyttelse af en række dyre- og plantearter.

Den beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Er det efter en konkret vurdering kommunens opfattelse, at der sker tilstandsændringer i beskyttet natur som følge af produktionen på Vedøvej 4-8, skal kommunen stille yderligere vilkår efter husdyrgodkendelseslovens § 29, stk. 2.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen) § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, nr. 2. Ved EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02 (Waddenzee-dommen) er der fastlagt principper for habitatvurderinger. I dommen fastslås således, at gennemførelse af en nærmere konsekvensvurdering af et projekts miljøpåvirkning af et EF-habitatområde er betinget af, at der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 43), at en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45), og at et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning (præmis 49).

Ifølge dommens præmis 61 indebærer en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger. Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, er udmøntet i §§ 7 og 8 i habitatbekendtgørelsen.

Anlæg:

Bedriftens beliggenhed i fht. § 7 natur og bufferzoner i henhold til daværende lovgivning

Bedriften er ikke beliggende indenfor § 7 natur og tilhørende bufferzoner. Der er ca. 2,4 km til nærmeste § 7 natur. Der er regnet på naturpunkter der er beliggende tættere på og i samme retning fra staldanlægget, og der er på dette punkt fundet en merbelastning på 0,3 kg N/ha/år hvorfor det forventes, at merbelastningen på § 7 beskyttet natur er væsentlig mindre, da dette er beliggende mere en dobbelt så langt fra anlægget, som det naturpunkt, der er beregnet deposition på. Kravet om maksimal merbelastning med ammoniak er derfor overholdt.

Syddjurs kommune finder det ikke nødvendigt at stille skærpede vilkår i henhold til bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bedriftens beliggenhed i fht. § 7 i henhold til ny lovgivning

Bedriften er ikke beliggende indenfor § 7 beskyttet natur. Der er mere end 10 meter fra anlægget til ammoniakfølsomme naturområder inden- og udenfor habitatområder.

Ammoniak fra anlægget ifht. § 3 beskyttet natur

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer og vandhuller, hvis de er på mindst 100 m², moser, enge, heder, overdrev, strandenge og strand-sumpe, hvis de hver for sig eller i sammenhæng har et areal på mindst 2.500 m². Moser under 2500 m² er også beskyttede, hvis de ligger ved beskyttede vandløb eller søer. Endvidere er de fleste vandløb også omfattet af beskyttelsen.

Den beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. På bilag 6 fremgår det, hvilke dele af ejendommen og tilknyttede arealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Syddjurs Kommune har derved foretaget en konkret vurdering af påvirkningen fra produktionen på Vedøvej 4-8, Kolind til nærliggende følsomme naturområder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen har i forbindelse med ansøgningens behandling foretaget en luftfototolkning af naturforekomsterne samt benyttet tidligere besigtigelser fra miljøportalen.dk eller besigtigelser i nærheden Vedøvej 4-8, Kolind.

Ejendommen er beliggende i landzonen lige nord for Kolind. Ejendommen er beliggende lige op ad Nimtofte ådal. Langs åen er der et væld af naturtyper bestående primært af ferske enge og moser samt enkelte overdrev. Der er ingen søer indenfor 1.000 meter fra ejendommen. Sydvest for ejendommen i en afstand af 200 meter fra det ny anlæg samt 80 meter fra det eksisterende anlæg ligger et større engområde, hvortil der er knyttet en lille mose - alle beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Lidt længere sydvest for ejendommen, ca. 390 meter fra det eksisterende anlæg og 540 meter fra det ny anlæg ligger et større moseområde. Ca. 800 meter Nord/Nordvest for ejendommen ligger et mindre overdrev i tilknytning til et større sammenhængende område bestående af moser og ferske enge, som er en del af Nimtofte ådal. I dette sammenhængende naturområde er ligeledes et overdrev karakteriseret som værende kategori 2 natur. Dette er beliggende ca. 2,3 km

fra ejendommen. Nord/nordøst er der ligeledes et mindre sammenhængende moseområde.

Alle de førømtalte naturtyper, hvortil der er målt ammoniakdeposition til med undtagelse af engen beliggende i tilknytning til overdrevet nord/nordvest for ejendommen er B-målsat.

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald og lager på ca. 4.954,82 kg N/år, hvilket svarer til en meremission i forhold til den nuværende drift på ca. 3.972,83 N/år. Kommunen har beregnet kvælstofdepositionen for en række punkter i naturarealer, der ligger i nærheden af Vedøvej 4-8, Kolind. Konkret er der foretaget en beregning i 6 naturpunkter. Naturarealernes beliggenhed kan ses af Bilag 6a og beregningerne kan ses i skemaet herunder.

Naturtypernes tålegrænse er angivet på baggrund af 'Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, 2003' (Ammoniakmanualen) og opdateringer heraf (harmoniserede tålegrænser 15. dec. 2005)

Punkt nr.	Naturtype	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
1	Mose	2,5	1,3	(1)5-25
2	Mose	1,0	0,6	(1)5-25
3	Mose	0,1	0,1	(1)5-25
4	Eng	0,3	0,3	15-25
5	Mose	0,5	0,5	(1)5-25
6	Overdrev	0,3	0,3	10-25

Beskrivelse af nedenstående naturpunkter er baseret på besigtigelser fra 1999 og 2013 samt ud fra luftfoto.

Naturpunkt 1 er registreret som mose og er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Mosen er B målsat og B-værdisat i henhold til Århus amts regionplan, 2005. Der er i 1999 kun registreret få arter på naturtypen. Mosen er domineret af mere eller mindre kvælstofolerante planter som gul iris, andemad, kruset skræppe, rød-el, mosebunke, vand-pileurt, vejbred skeblad og rørgræs. Alle planter som tyder på at området er præget af næringstilførsel. Ud fra luftfoto er en stor del af mosen vokset i skov og er domineret af større træbevoksning. Kun et lille område i den sydligste del af mosen er ikke vokset i skov.

Mose-bunke lever primært på næringsfattige, fugtige jorde og er en dominerende art der ofte medfører et mindre alsidigt plantesamfund. Baggrundsbelastningen i Syddjurs Kommune er på baggrund af nyeste tal fra DMU for det givne område 14 kg N/ha/år (*Beregningsresultater fra DEHM-modellen*) http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoe-til-stand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/depositiontables.asp?period=2009&water=kommuner&Select=Vis+tabel samt den lokale deposition som på det givne naturområde ligger på 12 kg N/ha/år.

De registrerede arter tyder på en mose domineret af kvælstoftolerante arter og området virker nærsringspåvirket. Det vurderes på den baggrund at tålegrænsen for den pågældende mose er i den høje ende af intervallet (20-25 kg N/ha/år). Der er en merdeposition på mosen på 1,3 kg N/ha/år samt en totaldeposition på 2,5 kg N/ha/år. Med en totaldeposition på 2,5 kg/ha/år og en lokal kvælstofdeposition (baggrundsbelastning) på 12 kg N/ha/år er naturtypens tålegrænse ikke overskredet.

Afskæringskriteriet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er som udgangspunkt ikke opfyldt, men da der er tale om kategori 3 natur og da tålegrænsen ikke er overskredet vurderes kravene i bilag 3 alligevel overholdt.

Naturpunkt 2 er ligeledes registreret som mose, beliggende syd for ejendommen. Mosen er B målsat og B værdisat i henhold til Århus amts regionplan, 2005. Næsten hele den pågældende mose er sprunget i skov og vegetationen i området er domineret af træarter og buske – primært birk og ask og almindelig hæg. Området er beskrevet med forholdsvis få arter. Mosen består af arter der er karakteristiske for såvel mose som skov og arter der er karakteristiske for enten mose eller skov. Af arter der er karakteristiske samt positiv arter for såvel skov som mose kan nævnes skov-angelik, gul iris og skovkogleaks. Derudover er der nogle udprægede skovdominerende arter som almindelig hæg (positivart), ask (positivart), almindelig mangeløv (positivart), dagpragtstjerne og vortebirk. For mose er der også en enkelt karakteristiske art foruden dem, der er nævnt i ovenstående nemlig mosebunke. Enkelte af de registrerede arter er karakteristiske for fugtige områder (gul iris, skovkogleaks, mose bunke).

Naturtypens tålegrænse er 5-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i det givne område i Syddjurs Kommune er 14 kg N/ha/år. Den lokale kvælstofdeposition er på det givne område 12 kg N/ha/år. De registrerede arter tyder på en mosen har en tålegrænse i den lavere ende af intervallet, da størstedelen af mosen er sprunget i skov. Tålegrænsen vurderes at ligge i intervallet 20-25 kg N/ha/år Der er en merdeposition på mosen på 0,6 kg N/ha/år samt en totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år. Med en totaldeposition på 1,0 kg/ha/år og en baggrundsbelastning på det pågældende område på 12 kg N/ha/år er naturtypens tålegrænse ikke overskredet. Med en totalbelastning på 1,0 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,6 kg N/ha/år er det fastsatte beskyttelsesniveau i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 overholdt.

Naturpunkt 3 er en § 3 registreret mose. Mosen er B målsat og B værdisat i henhold til Århus Amts regionplan, 2005. Størstedelen af mosen er vokset til i træer og buske, hvilket indikerer at området er under tilgroning. Naturtypens tålegrænse er 15-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i det givne område i Syddjurs Kommune er 14 kg N/ha/år og for det lokale område er der en kvælstofdeposition på 12 kg N/ha/år.

De registrerede arter tyder på en tålegrænsen der ligger i den middel til høje ende af tålegrænseintervallet (15-25 kg N/ha/år). Der er en merdeposition på engen på 0,1 kg N/ha/år samt en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år. Med en totaldeposition på 0,1 kg/ha/år og en lokal baggrundsbelastning på 12 kg N/ha/år er naturtypens tålegrænse ikke overskredet. Med en totalbelastning på 0,1 kg N/ha/år er det fastsatte beskyttelsesniveau i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 ligeledes overholdt.

Naturpunkt 4 er en § 3 registreret eng beliggende nordøst for ejendommen. Engen er en del af et større sammenhængende eng og moseområde. Engen er B-målsat i henhold til Århus amts regionplan, 2005.

Engen er besigtiget i 2008. Engen er registreret med flere arter, der indikere at området er fugtigt (dynd-padderok, fersken-pileurt, lyse-siv). Øvrige arter er primært karakteriseret som generalister (alm. Rajgræs, dunet dueurt, fløjlsgræs, gåsepotentil, glat dueurt, knæbøjet rævehale, kryb-hvene, lugtløs kamille). Enkelte af de fundne arter, som dynd-padderok og kær-ranunkel er ligeledes positive arter på naturtypen.

Naturtypens tålegrænse er 15-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i Syddjurs kommune er 14 kg N/ha/år og den lokale deposition i det givne område er 12 kg N/ha/år.

De registrerede arter tyder på en tålegrænsen der ligger i den middelgode ende af tålegrænseintervallet. Denne vurderes at ligge omkring 20 kg N/ha/år. Der er en merdeposition på engen på 0,3 kg N/ha/år samt en totaldeposition på 0,3 kg N/ha/år. Med en totaldeposition på 0,3 kg/ha/år og en lokal baggrundsdeposition på 12 kg N/ha/år er naturtypens tålegrænse ikke overskredet. Det fastsatte beskyttelsesniveau i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er ligeledes overholdt.

Naturområde 5 er en mose beliggende nord for ejendommen. Mosen er B målsat i henhold til Århus Amts regionplan, 2005. Dele af mosen er ved besigtigelsen i 2008, samt ud fra luftfotofortolkning, domineret af områder med høj vedbevoksning og der er fundet arter, der ligeledes indikerer, at området er under tilgroning. Der er fundet arter som gråpil, skovangelik, grønblomstret bjørneklo, stor nælde, alm. Kvik, alm. Rapgræs, alm rajgræs samt alm hanekro. Andre områder af mosen er ikke under tilgroning og enkelte af de registrerede arter som vandpileurt, tagrør, kærstar samt kærtidsel indikere at denne stadig er fugtig. Der er registreret håret star som primært vokser fugtigt men også kan vokse på mere tørre steder som overdrev. Der er ligeledes fundet gåsepotentil, dunet dueurt samt burre snerrer, der er mere generalister i fht. levested.

Naturtypens tålegrænse er 5-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området er 14 kg N/ha/år og den lokale kvælstofdeposition på naturområdet er 12 kg N/ha/år. De registrerede arter samt tilstanden af området tyder på at tålegrænsen ligger i den middel til høje

ende af tålegrænseintervallet. Denne vurderes at ligge på omkring 20 kg N/ha/år. Der er en merdeposition på mosen på 0,5 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,5 kg N/ha/år. Med en totaldeposition på 0,5 kg N/ha/år og en lokal baggrundsdeposition på naturområdet på 14 kg N/ha/år er naturtypens tålegrænse ikke overskredet.

Med en totalbelastning på 0,5 kg N/ha/år er det fastsatte beskyttelsesniveau i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 for kategori 3 natur overholdt.

Naturområde 6 er et overdrev beliggende nord-nordvest for ejendommen og er en del af et større sammenhængende naturområde med overdrev, eng, mose og søer. Overdrevet er B-målsat i henhold til Århus amts regionplan, 2005. Overdrevet er ved besigtiget i 2006, og det er her beskrevet som at dele af naturområdet har været gødet og efterfølgende taget slæt og ydermere været afgræsset med heste. Ud fra luftfotofortolkning er arealet stadig afgræsset, men det tyder ikke på at der har været taget slet de seneste år. Overdrevet er domineret af overdrevsarter, der er karakteristiske for overdrev, men som ikke indikere noget om kvaliteten heraf. Det drejer sig om hunderose, alm. Hønsetarm, alm. Røllikke, fløjlsgræs, kantet perikon, lancetbladet vejbred, alm. hundegræs, hvid okseøjle, febernellikerod, eng-rapgræs samt brandbæger. Hunderose, febernellikerod samt hvid okseøjle indikere at der er kalk. Derudover er fundet flere problemarter, som Vild kørvel, Drap havre, Kruset skræppe, grå bynke, agertidsel og horsetidsel. Der er fundet to positivt arter ved registreringen – nemlig græsbladet fladstjerne og kratfladbælg, hvoraf sidstnævnte også er indikatorart.

Naturtypens tålegrænse er 10-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området er 14 kg N/ha/år. Den lokale kvælstofdeposition på naturområdet er 13 kg N/ha/år. De registrerede arter samt tilstanden af området tyder på at tålegrænsen ligger i den høje ende af tålegrænseintervallet, og vurderes at ligge på ca. 20 kg N/ha/år. Der er en merdeposition på mosen på 0,3 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,3 kg N/ha/år. Med en baggrundsbelastning på 14 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år er naturtypens tålegrænse overholdt.

Der er i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fastsat et beskyttelsesniveau i forhold til naturområder klassificeret som kategori 3 natur med en maksimal merdeposition på 1 kg N/ha/år. Det fastsatte beskyttelsesniveau er dermed overholdt.

Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af ovenstående derfor, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på naturområder eller arter omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 23 stk. 2. Det er samtidig kommunens vurdering, at der ikke er særlige forhold, som nødvendiggør en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer, som findes for natur.

For øvrige naturarealer end dem der er beskrevet ovenfor gælder at totaldepositionen herpå er mindre end 1 kg N/ha/år. Alle er beliggende udenfor habitatområde og er ikke registrerede som særligt ammoniakfølsomme naturtyper i henhold til § 7, stk. 1 i godkendelsesbekendtgørelsen. I henhold til det fastlagte beskyttelsesniveau i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er dette overholdt for øvrige naturtyper.

Søer indenfor 1000 meter af anlægget

Der er ikke registreret § 3 søer indenfor 1000 meter af anlægget. På baggrunden af afstanden fra anlægget til § 3 beskyttede søer og det faktum at ammoniakdepositionen ikke er den begrænsende faktor for søerne, vurderer Syddjurs Kommune at merdepositionen fra den ansøgte drift ikke giver anledning til en forringelse af tilstanden af de omkringliggende § 3 beskyttede naturarealer, og at ansøgningen overholder alle forhold i naturbeskyttelsesloven.

Natura 2000-vurderinger i relation til bedriften

Der er ca. 9,3 km fra bedriften til nærmeste Natura 2000-område nr. H43 "Eldrup skov og søer og moser i Løvenholm Skov". Tættest på Østrupvej 11, Hornslet ligger *Natura 2000-område nr.47*. Se kort 1, bilag 7 samt bilag 16 for udpegningsgrundlaget.

I udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr.47 indgår en lang række naturtyper og arter, som fremgår af bilag 16. Flere af disse er følsomme overfor kvælstofbelastning. En ammoniakdeposition, som overskrider naturtypens tålegrænse, vil forhindre opfyldelse af målsætningen om at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for naturtypen. For arterne på udpegningsgrundlaget gælder det, at deres bevaringsstatus kan trues af, at deres levesteder forringes ved en for høj ammoniakdeposition.

Miljøstyrelsen har fastsat afskæringskriterier for, hvornår ammoniakdepositionen ikke kan medføre en skadesvirkning på ammoniakfølsomme naturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder samt ammoniakfølsomme naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områder. Kravene i nedenstående tabel skal være opfyldt for, at der kan meddeles godkendelse til et husdyrbrug.

Det er miljøstyrelsens vurdering at der ved overholdelse af afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 ikke kan ske en negativ påvirkning af habitatområderne selv under hensyntagen til forsigtighedsprincippet.

Afskæringskriterierne i bilag 3 i godkendelsesbekendtgørelsen fastsætter et beskyttelsesniveau for internationale naturbeskyttelsesområder samt ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder til en maximal totaldeposition som fremgår af nedenstående:

Naturtype	Fastsat beskyttelsesniveau (max. Totaldeposition)	Kategori 1 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder, internationale naturbeskyttelsesområder samt ammoniakfølsomme naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områder.
Kategori 1 § 7 stk. 1 nr. 1	0,2 kg N/ha/år > 1 husdyrbrug ud over ansøgte	
	0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug ud over det ansøgte	
	0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug ud over det ansøgte	

somme naturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder, internationale naturbeskyttelsesområder samt ammoniakfølsomme naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områder.

I den konkrete sag er der udregnet ammoniakdeposition i de nærmeste og mest kvælstoffølsomme naturtyper i området. Beregningerne ses af ovenstående tabel. Der er beregnet en total deposition til Brundvandet sø (3160), hængesæk (7140), tidvis våd eng (6410) samt tø hede (4030) på mindre end 0,1 kg N/ha/år. Ansøgningen overholder dermed afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Baggrundsbelastningen i det nærmeste punkt på EU habitatområde H230 er på baggrund af nyeste tal for lokal ammoniakdeposition fra DMU 12 kg N/ha/år. Tålegrænsen for naturtyperne er på 5-20 kg N/ha/ hvoraf den for pågældende udpegningsgrundlag vurderes at ligge i den lave ende af tålegrænseintervallet. For enkelte af de naturtyper i udpegningsgrundlaget er tålegrænsen overskredet med baggrundsbelastningen alene. Bidraget fra den ansøgte udvidelse vil stort set være lig nul, hvorfor at det er Syddjurs kommunes vurdering at den ansøgte drift ikke vil forventes at påvirke området negativt.

Prioriterede naturtyper

Der er ingen prioriterede naturtyper i det pågældende habitatområde. Syddjurs Kommune finder derved, at der med godkendelse af produktionen på Vedøvej 4-8, Kolind er skabt vished for, at udvidelsen ikke har skadelig virkning på de berørte habitatområders integritet, ligesom det er godtgjort, at der er taget de nødvendige hensyn til de gældende forpligtelser til at fastholde eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de beskyttede arter og naturtyper i det berørte internationale naturbeskyttelsesområde H43, Eldrup skov samt søer og moser i Løvenholm skov.

Det kan således uden rimelig tvivl fastslås, at en udvidelse og godkendelse af virksomhedens samlede produktion ikke vil påvirke opretholdelsen af en gunstig bevaringsstatus for de beskyttede arter og naturtyper negativt i de berørte internationale naturbeskyttelsesområder.

Staldanlægget i relation til Bilag IV-arter

Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier, jf. habitatbekendtgørelsens §§ 8 og 11, stk. 1. Vurderingen skal fremgå af de afgørelser, der bliver truffet efter husdyrbruglovens § 10, 11 eller § 12, jf. habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 3, jf. stk. 1. En fortegnelse over de i Danmark naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV fremgår af habitatbekendtgørelsens bilag 11. På habitatdirektivets bilag IV er nævnt en lang række arter, som kræver en særlig beskyttelsesindsats. Listen omfatter både planter og dyr. Beskyttelsen vedrører også arternes yngle- og rasteområder.

Ifølge bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke en bilag IV-art væsentligt. Kun når en konkret vurdering med sikkerhed kan fastslås, at der ikke

vil være væsentlige negative konsekvenser for bilag IV-arten og/eller dens yngle- og rasteområder kan projektet gennemføres.

Der er ikke tidligere registreret arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV i nærheden af bedriften, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested eller rasteområder på arealer omkring ejendommen. Der er ligeledes heller ikke fundet potentielle levesteder for stor vandsalamander eller markfirben på eller i nærheden af bedriften.

Nærmest registrerede bilag IV art er 1,4 km fra bedriften. Ammoniakdepositionen herpå er 0,1 kg N/ha/år.

Det er Syddjurs kommunes vurdering at der med en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år eller mindre vil kunne sikre at de potentielle levesteder for stor vandsalamander bevarer.

Rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Der er ingen rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme smådyr i nærheden af bedriften.

Ammoniakfølsomme skove

En skov kan betegnes som ammoniakfølsom når der har været skov på arealet i lang tid (>200 år), idet der så er tale om gammel skovjordbund. Samtidig skal skoven være groet frem af sig selv på et naturareal (fx tidligere hede, mose eller overdrev) så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel skovjordbund (> 200 år), eller der i skoven er naturlig forekomst af naturskovindikerende eller gammel-skovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssig særlig værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Der er registreret flere potentielle ammoniakfølsomme skove indenfor ca. 1000 meters afstand fra staldanlægget. Enkelte af de registrerede potentielle ammoniakfølsomme skove er beliggende helt op af det eksisterende staldanlægget og den eksisterende gyllebeholder er placeret inden for registreringen.

Ammoniakfølsomme skove er registreret som kategori 3 natur i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Der er fastsat afskæringskriterie herpå på max 1 kg N/ha/år i merbelastning fra anlægget. Der er beregnet en totaldeposition på de tættest beliggende ammoniakfølsomme skove på 3,5 kg N/ha/år samt en merbelastning på maksimalt 3,1 kg N/ha /år på (som er beliggende hhv. 190 meter fra anlægget). Afskæringskriterierne i bilag 3 er dermed som udgangspunkt ikke overholdt. Natursstyrelsen har besigtiget arealet d. 08.07.2013 med henblik på at vurdere om skoven er ammoniakfølsom og om en deposition på 3,5 kg N/ha/år kan medføre en forværret tilstand på skovene. Det er vurderet at skoven på baggrund af artssammensætningen ikke vil have problemer med at modstå en totaldeposition på 3,5 kg N/ha/år.

Konklusion – anlægget

Det er kommunens samlede vurdering at den ansøgte drift, med de hertil stillede vilkår, er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

4.4 Udbringningsarealer

4.4.1 Arealanvendelse

Udbringning af husdyrgødning

Der udbringes i alt 451,35 DE, beregnet efter pt. gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, på 328,37 ha ejet og forpagtet areal med et indhold af 42.502,56 kg N og 10.536,06 kg P.

I Syddjurs Kommune er der i alt 319,76 ha udbringningsareal. Derudover er der 8,61 ha beliggende i Norddjurs Kommune. Derudover er der et samlet areal på 48,57 ha, der dels anvendes til afgræsning og dels er områder med skov eller ligger uden for omdrift.

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, som drives under samme CVR. Nr. 17693581.

Derudover afsættes der 621,74 DE med et indhold af 6.471 kg N samt 1.440 kg P til 621,74 ha aftalearealer

Godkendelse af samtlige arealer

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, som drives under samme CVR. nr. 17693581.

Der er enkelte arealer, som ikke benyttes til udbringning og her igen enkelte af disse der bruges til afgræsning med ammekvæg. Enkelte af de arealer der ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning er registreret som § 3 arealer. De resterende arealer, der ikke anvendes til udbringning er primært skov.

Godkendelsen omfatter 328,37 ha ejede og forpagtede arealer samt muligheden for afsætning på 621,74 ha aftalearealer, primært tilhørende Skov- og Naturstyrelsen. Derudover kommer der en andel arealer uden for ombringning, der anvendes til afgræsning samt slæt og arealer med skov.

Arealernes beliggenhed kan ses af bilag 3.

Udbringningsareal i relation til § 3 beskyttet natur

Projektet omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer registreret som beskyttet natur.

Udbringningsarealet og evt. grænse op til beskyttet natur

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde er i udpræget grad et lokalt fænomen. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha/år i op til 20-30 meters afstand fra markkanten. Afstanden fra udbringningsarealet til naturområdet vil normalt betyde, at hvis der er over 100 meter, vil der ikke kunne konstateres en påvirkning på

over 1 kg N/ha. Kun i de tilfælde, hvor udbringningsarealet er ca. 100 ha og derover, og naturarealet ligger øst for udbringningsarealet, vil der kunne konstateres værdier på omkring 1 kg N/ha.

Udbringningsareal nr. 8 samt 11 er beliggende op til hhv. en B målsat eng ved ejendommen (naturpunkt 1 i ovenstående tabel). Der er ved besigtigelsen i 1999 registreret sødgræs samt vandpileurt. Engen er beskrevet som afgræsset og dele af engen er meget vandlidende og generelt domineret af sødgræs. Ifølge miljøstyrelsens vurdering vil der, hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Jf. afskæringskriterierne i bilag 3 i godkendelsesbekendtgørelsen vil en påvirkning på mindre end 1 kg N/ha/år ikke vil have en negativ effekt eller påvirke tilstanden af § 3 områder uden for habitatområder. Ammoniakfordampningen fra arealerne forventes derfor ikke at medføre en tilstandsændring af området og anvendelsen af arealet kræver derfor ikke § 3 dispensation. Endvidere er arealets tålegrænse i den høje ende af tålegrænseintervallet (20-25 kg N/ha/år) hvorfor at baggrundsbelastningen samt ammoniakfordampningen fra arealerne vurderes ikke at overskride engens tålegrænse.

Udbringningsarealet er ikke skrånende ned mod engen (se bilag 11, terrænhældninger), hvorfor overfladisk afstrømning ikke vurderes at være et problem i forhold til arealets anvendelse og påvirkningen af tilstanden af naturområdet.

Det er kommunens vurdering, at naturarealet ikke vil blive væsentligt påvirket af ammoniak fra udbringningsarealet.

Udbringningsareal nr. 36 ligger op ad naturområder der er tilknyttet kanalerne i Kolindsund. Mosen er B-målsat. Området er i den vestlige ende under tilgroning med vedplanter. Udbringningsarealet er ikke skrånende ned mod mosen (bilag 11), hvorfor overfladisk afstrømning ikke vurderes at være et problem i forhold til arealets anvendelse og påvirkningen af tilstanden af naturområdet.

Med udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter og hermed vil afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 derfor være overholdt og anvendelsen af udbringningsarealet vil derfor ikke forventes at medføre en tilstandsændring af § 3 området.

Mark nr. 103 samt 107 ligger op til en beskyttet, B-målsat mose. Udbringningsarealerne nr. 1-0 er ligeledes beliggende i tilknytning til ovenstående beskrevet eng. Udbringningsarealet er ikke skrånende ned mod mosen (bilag 11), hvorfor overfladisk afstrømning ikke vurderes

at være et problem i forhold til arealets anvendelse og påvirkningen af tilstanden af naturområdet. Med udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter og hermed vil afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 derfor være overholdt og anvendelsen af udbringningsarealet vil derfor ikke forventes at medføre en tilstandsændring af § 3 området. Mosen er besigtiget i 2008 og området er domineret af høj vedbevoksning og der er fundet arter, der ligeledes indikerer, at området er under tilgroning. Der er fundet arter som gråpil, skov-angelik, grønblomstret bjørneklo, stor nælde, alm. Kvik, alm. Rapgræs, alm rajgræs samt alm hanekro. Andre områder af mosen er ikke under tilgroning og enkelte af de registrerede arter som vandpileurt, tagrør, kærstar samt kærtidsel indikere at denne stadig er fugtig. Der er registreret håret star som primært vokser fugtigt men også kan vokse på mere tørre steder som overdrev. Der er ligeledes fundet gåsepotenti, dunet dueurt samt burre snerrer, der er mere generelister i fht. levested. Tålegrænsen vurderes at ligge på omkring 20 og med en lokal baggrundsbelastning på 12 kg N/ha/år samt en forventet worst case fordampning på 200 gN/ha/år vil tålegrænsen ikke være overskredet og afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsen er ligeledes overholdt.

Det er kommunens vurdering, at ovenstående naturarealer ikke vil blive påvirket af ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne.

Udbringningsareal og afgrænsning til beskyttet natur - afstrømning

Ovenstående beskrevne udbringningsarealer skråner ikke ned til de pågældende naturtyper med en hældningsgrad på mere end 6 grader (bilag 11). Det er derfor kommunens vurdering, at naturarealerne ikke vil blive påvirket af afstrømning fra udbringningsarealerne.

Kvælstoffølsomme og evt. kvælstoffølsomme naturtyper nedstrøms udbringningsarealer

Der er registreret flere § 3 områder nedstrøms udbringningsarealerne. Primært drejer det sig om ferske enge samt moseområder, men der er også få overdrev. Områderne vurderes at være middelgode til gode med god artsvariation. Det er dog ikke kommunens vurdering at der er tale om særlig kvælstoffølsomme naturtyper i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens definition.

Samlet set vurderes det at der ikke findes kvælstoffølsomme terrestriske naturtyper nedstrøms udbringningsarealerne.

Udbringningsarealer i relation til Natura 2000-områder

Udbringningsarealerne på Vedøvej 4-8, Kolind, ligger min. 8,5 km fra det nærmeste Natura 2000-område. Dette område er udpeget som habitatområde nr. H47 Eldrup skov og søer og moser ved Løvenholm skov. Habitatområdets beliggenhed i forhold til udbringningsarealerne ses af kort 1 samt bilag 7.

Kort 1: Natura 2000- områdets beliggenhed i forhold til den ansøgte drift og udbringningsarealer.

Beskyttelsen af habitatområder er baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdernes udpegningsgrundlag. Udpegningsgrundlagene for habitatområdet kan ses i bilag 16.

Der er ikke ejede og forpagtede udbringningsarealer indenfor Natura 2000-områder. Areaernes afstand til nærmeste Natura 2000-område er min. 8,5 km. Det vurderes derfor, at der ikke er negative påvirkninger på arter eller naturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget i forbindelse med udbringningsarealernes anvendelse.

Udbringningsarealer i relation til Bilag IV-arter

Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier, jf. habitatbekendtgørelsens §§ 8 og 11, stk. 1. Vurderingen skal fremgå af de afgørelser, der bliver truffet efter husdyrbruglovens § 10, 11, 12 eller § 16, jf. habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 3. En fortegnelse over de i Danmark naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV fremgår af habitatbekendtgørelsens bilag 11.

På habitatdirektivets bilag IV er nævnt en lang række arter, som kræver en særlig beskyttelsesindsats. Listen omfatter både planter og dyr. Beskyttelsen vedrører også arternes yngle- og rasteområder.

Ifølge bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11, 12 eller 16, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke en bilag IV-art væsentligt. Kun når en konkret vurdering med sikkerhed kan fastslå, at der ikke vil være væsentlige negative konsekvenser for bilag IV-arten og/eller dens yngle- og rasteområder kan projektet gennemføres.

Der er ikke tidligere registreret arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV i nærheden af udbringningsarealerne, men grænsende op til et enkelt udbringningsareal er der et enkelt område der kan være yngle eller rasteområder for markfirben. Med andre ord drejer det sig om et potentielt levested for markfirben.

Syddjurs Kommune vurderer, at der på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse kan fastslåes, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, det faktum at udbringningsarealet ikke skrånede ned mod området, viden om arternes levevis, den afstandsmæssige placering af arealerne i fht. de potentielle levesteder, og kommunens viden om forekomst af arterne. Det vurderes endvidere, at brug af udbringningsarealer ikke vil berøre yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Der er ingen rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme smådyr i forbindelse med udbringningsarealerne.

Udbringningsarealer ifht. kommunepansretningslinier.

Der er ingen retningslinier i Kommuneplan 2009 til hinder for benyttelsen af udbringningsarealerne.

Udbringningsarealer og mulige naturområder:

Arealerne 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12 samt 36 er registrerede som mulige naturområder af 2. prioritet. Af retningslinjerne fremgår det, at i de mulige naturområder skal levesteder for vilde planter og dyr bevares og om muligt forbedres. Dyrkede arealer, udpeget som mulige naturområder, skal, så vidt muligt, udgå af landbrugsmæssig omdrift, f.eks. ved at arealerne overgår til vedvarende græs. Det skal dog understreges, at det er lodsejerne, der bestemmer, hvordan arealer i omdrift skal benyttes inden for lovgivningens rammer. Udpegningen er ikke et krav til lodsejerne om at lade de nuværende omdriftsarealer ekstensivere eller udgå af driften. Hensigten er at benytte EU-støtteordninger m.v., så der kan skabes

flere naturområder i de udpegede områder. Desuden er det ønsket, at udpegningen kan inspirere lodsejerne i deres egen indsats for naturen.

Arealerne 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12 samt 36 ligger i eller grænser op til spredningskorridorer ved Skod Å (bilag 9). Det vurderes i dette tilfælde, at almindelig landbrugsdrift ikke vil påvirke de økologiske spredningskorridorer, da der ikke er ændret på landbrugsdriften af arealerne. Spredningskorridorerne er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og forbedre spredningsmulighederne for den vilde flora og fauna. Afhængigt af særlige arters spredningsbehov, kan læhegn med "fodpose", ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

Konklusion – udbringningsarealerne

Det er kommunens samlede vurdering, at udspreddning af husdyrgødning på markarealerne er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Miljøgodkendelsen overholder dermed alle forhold i naturbeskyttelsesloven og er i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens⁶ § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens⁶ regler herom.

4.4.2 Nitratudvaskning til overfladevand

NITRAT til overfladevand

Arealernes afvandingsforhold

Alle ejede og forpagtede arealer afvander til Kattegat. En del af arealerne afvander via Nimtofte Å til Kolindsund Nordkanal, andre afvander direkte ud i Kolindsund Nordkanal, og de resterende afvander via Midtkanal og Kolindsund Sydkanal til Kattegat.

Nitratudvaskning til vandløb (herunder vandløb omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3)

Det vurderes, at en øget nitratudvaskning fra omkringliggende arealer ikke vil få betydning for vandløbsmiljøet, idet der hovedsageligt vil ske en videre transport heraf til Kattegat.

Nitratudvaskning til eventuelle søer (herunder søer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3)

Der er ingen af arealerne der afvander til søer. Der er ligeledes heller ingen indskudte søer langs vandløbene.

Nitratudvaskning til marine recipienter

Vurdering af behov for at stille vilkår i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 (husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau)

Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelse af vandområder mod nitratbelastning fra overfladevand er fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og er fokuseret på oplande, der afvander til nitratsårbare Natura 2000-områder. I henhold til Statsforvaltningens oplysninger var dyretrykket i Farvandet Djursland Øst (Kattegat) i 2012 mindre end i 2007, men tendensen er usikker. Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at dyretrykket i værste fald er stagnerende, hvorfor beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelseslovens bilag 3 er overholdt.

I oplandet til Kattegat ligger Natura 2000-område nr. 231 "Kobberhage Kystarealer" (udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området fremgår af bilag 16). Ingen af de ansøgte udbringningsarealer ligger i oplandet til eller i nærheden af Natura-2000 området "Kobberhage Kystarealer", og ingen af udbringningsarealerne er indplaceret i nitratklasser. Det skal derfor ikke stilles vilkår til nitratudvaskningen fra disse arealer i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Vurdering af behov for at stille skærpede vilkår i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 4

Såfremt niveauerne fastsat i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 ikke er tilstrækkeligt til at sikre, at husdyrbruget kan drives på en måde, der yder tilstrækkelig beskyttelse af overfladevand, kan kommunen i særlige tilfælde vælge at indplacere et givet areal i nitratklasse eller flytte arealet over i en anden nitratklasse. Ved særlige tilfælde forstås en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Alle udbringningsarealerne ligger i oplandet til Kattegat. Området ud for kysten af Djursland er ikke udpeget som Natura 2000-område med undtagelse af et område ved Kobberhage. Da udbringningsarealerne i nærværende ansøgning ikke ligger i oplandet til Natura 2000-området, og da alle arealerne afvander mere end 12 km. væk fra dette, og da Syddjurs Kommune endvidere betragter Kattegat som et åbent farvand med stor vandudskiftning vurderes det, at nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne i nærværende ansøgning ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området negativt. Det vurderes altså ikke relevant, at foretage en vurdering af nitratudvaskningen til Farvandet Djursland Øst i forhold til habitatforpligtelsen og i henhold til Miljøstyrelsens vejledning herfor.

Samlet konklusion vedr. nitratudvaskning fra arealerne

For alle ejede og forpagtede arealer, overholder det ansøgte projekt kravene i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 4, hvor det i forbindelse med vurderingen af behovet for sidstnævnte blev konstateret, at udvaskningen af nitrat fra det ansøgte projekt ikke vil kunne medføre en skadesvirkning på overfladevande i Natura 2000-områder, hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter. Det er på denne baggrund samlet set Syddjurs Kommunes vurdering, under hensyntagen til habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet, *at det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der med nitratudvaskning fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt vil kunne ske en væsentlig påvirkning af Farvandet Djursland Øst og af Natura 2000-området "Kobberhage Kystarealer"*.